

Obor a profese sociální práce: Pohled maturantů a studentů VOŠ/VŠ oborů sociální práce

Mgr. Jana Havlíková, Ph.D.

*Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i.
- Výzkumné centrum Brno*

Konference Humanitas 2019, 16.10.2019, VŠP Jihlava

Z jakých dat a analýz v prezentaci vycházím

Projekt: IP70704 Výzkum atraktivity oboru sociální práce pro studenty středních, vyšších odborných a vysokých škol, odborných kompetencí a osobnostních předpokladů nezbytných pro výkon sociální práce (2018-19)

Analýzy a data:

Kvalitativní obsahová analýza 78 seminárních prací studentů 1. ročníků VŠ-Bc., obor sociální práce, imatr. ročníky 2015 – 2018

Kvantitativní analýza dat získaných dotazníkovými šetřeními (2019)

- **Maturanti gymnázií a SOŠ** skupin oborů Pedagogika, učitelství a sociální péče, Ekonomika a administrativa, Právo, právní a veřejnosprávní činnost, Zdravotnictví (N = 6 447);
- **Denní studenti 1. ročníků VOŠ/VŠ** oborů kvalifikujících k výkonu SP (N = 430).

Hlavní témata

Proč by se měli vzdělavatelé v sociální práci zabývat obrazem sociální práce jako profese a studijního oboru mezi mladými lidmi?

Jaký je tento obraz mezi letošními maturanty a těmi, kteří již tyto obory začali studovat?

Jaká doporučení z těchto zjištění pro prezentaci profese a oboru SP, která chce cílit na potenciální studenty oborů SP, vyplývají?

Proč by se měli vzdělavatelé v sociální práci zabývat obrazem sociální práce mezi mladými lidmi?

Teorie kariérového rozhodování

- Volba typu a oboru terciárního vzdělávání = jeden z prvků celkového kariérového rozhodování mladého člověka
- Rozhodování o další vzdělávací dráze je pak obvykle orientované představou mladého člověka o jeho budoucím povolání = ► více či méně jasná představa „Co bych chtěl jednou dělat.“

Základní schéma kariérového rozhodování (Holland)

Sebepojetí/představa
o sobě samém

Informace/představa
o světě práce

Základní schéma kariérového rozhodování

Sebepojetí/představa
o sobě samém

Informace/představa
o světě práce

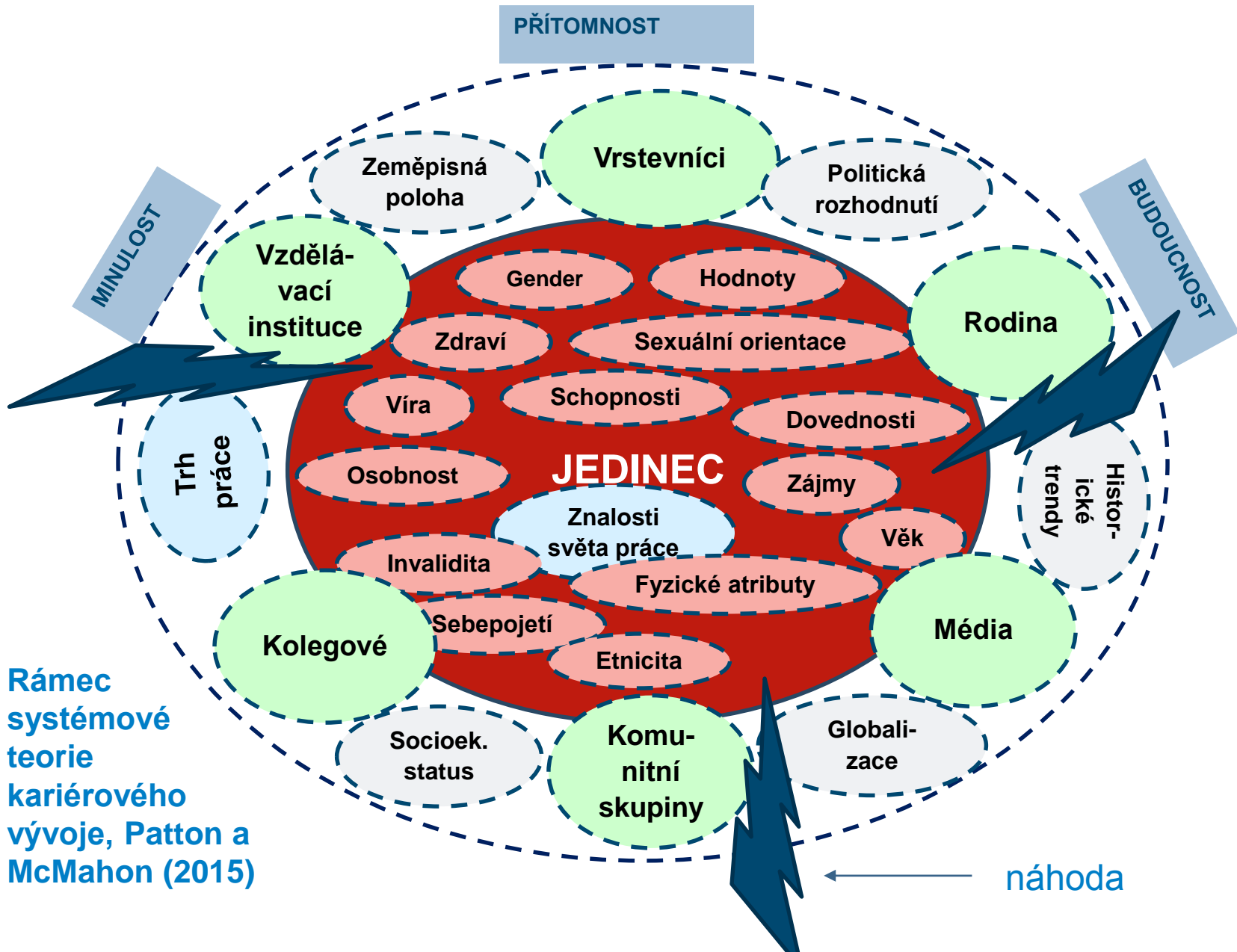
Překážky kariérového rozhodování

Mladý člověk

- nezná své zájmy, schopnosti,
- není si vědom vlastních hodnot
- není motivován k volbě povolání
- trpí obecnou nerozhodností

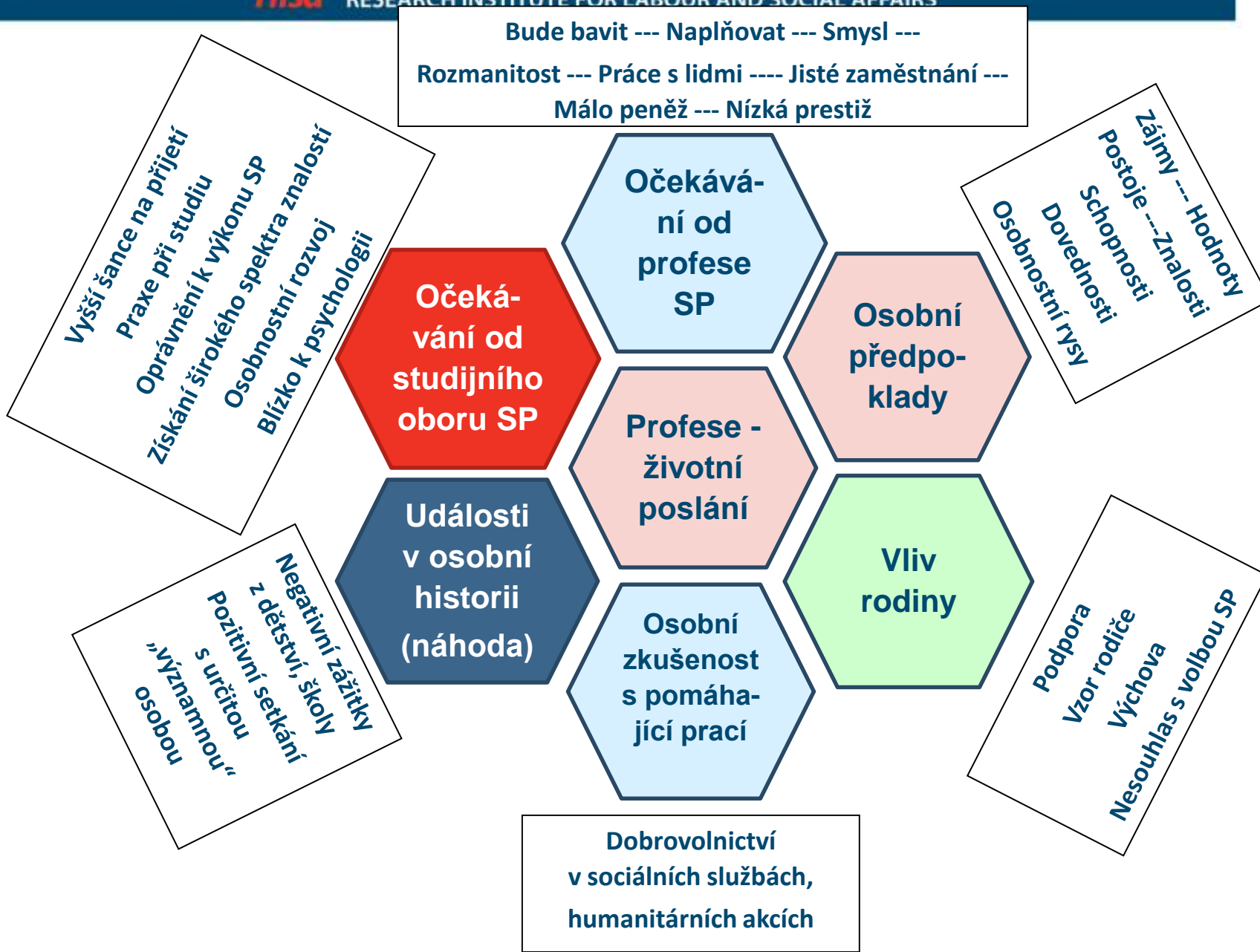
- Nedostatečné či nespolehlivé informace o světě práce
- Iracionální domněnky o světě práce (např. že existuje ideální volba povolání)

Vnitřní či externí konflikty
spojené s volbou povolání

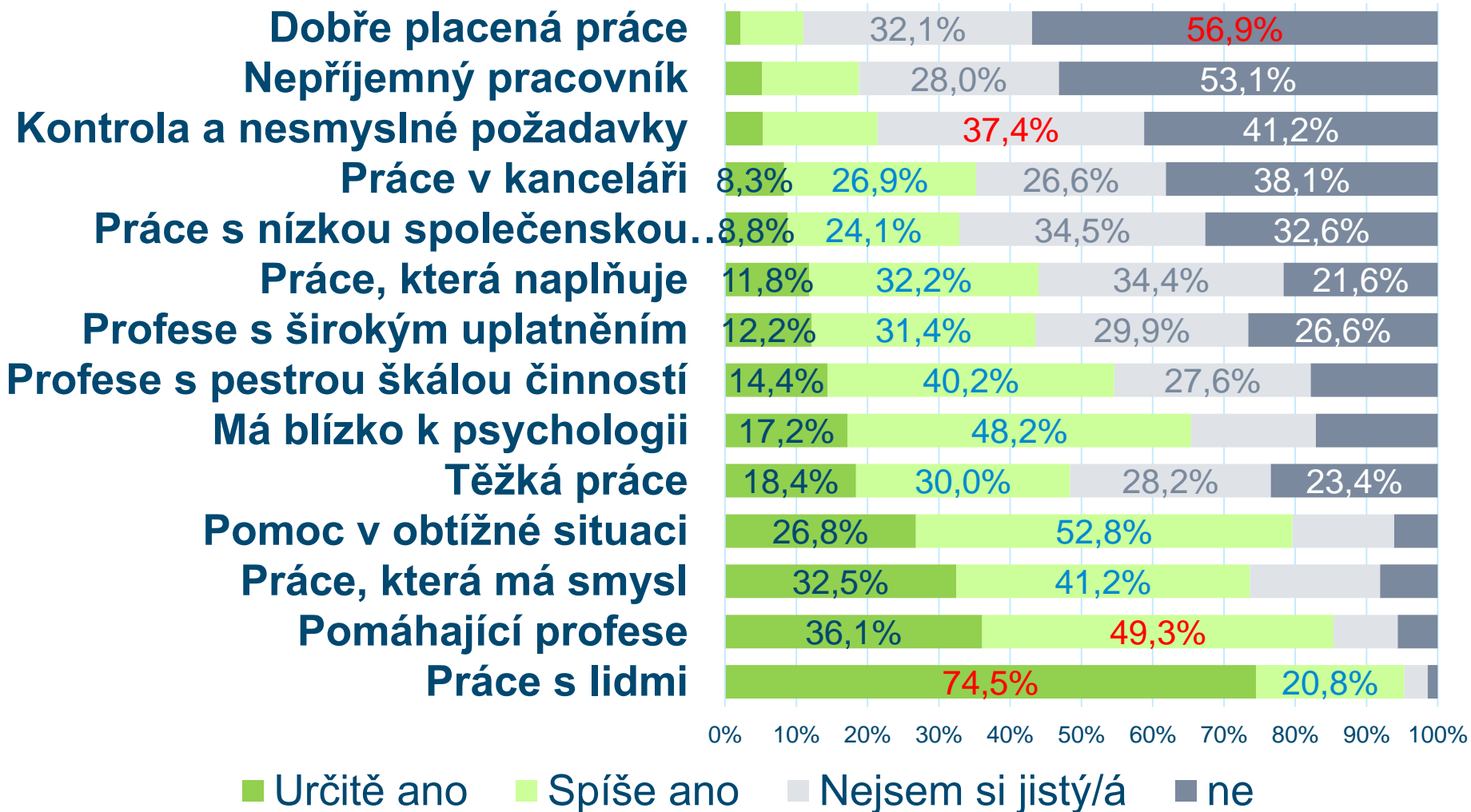

Rámec
systémové
teorie
kariérového
vývoje, Patton a
McMahon (2015)

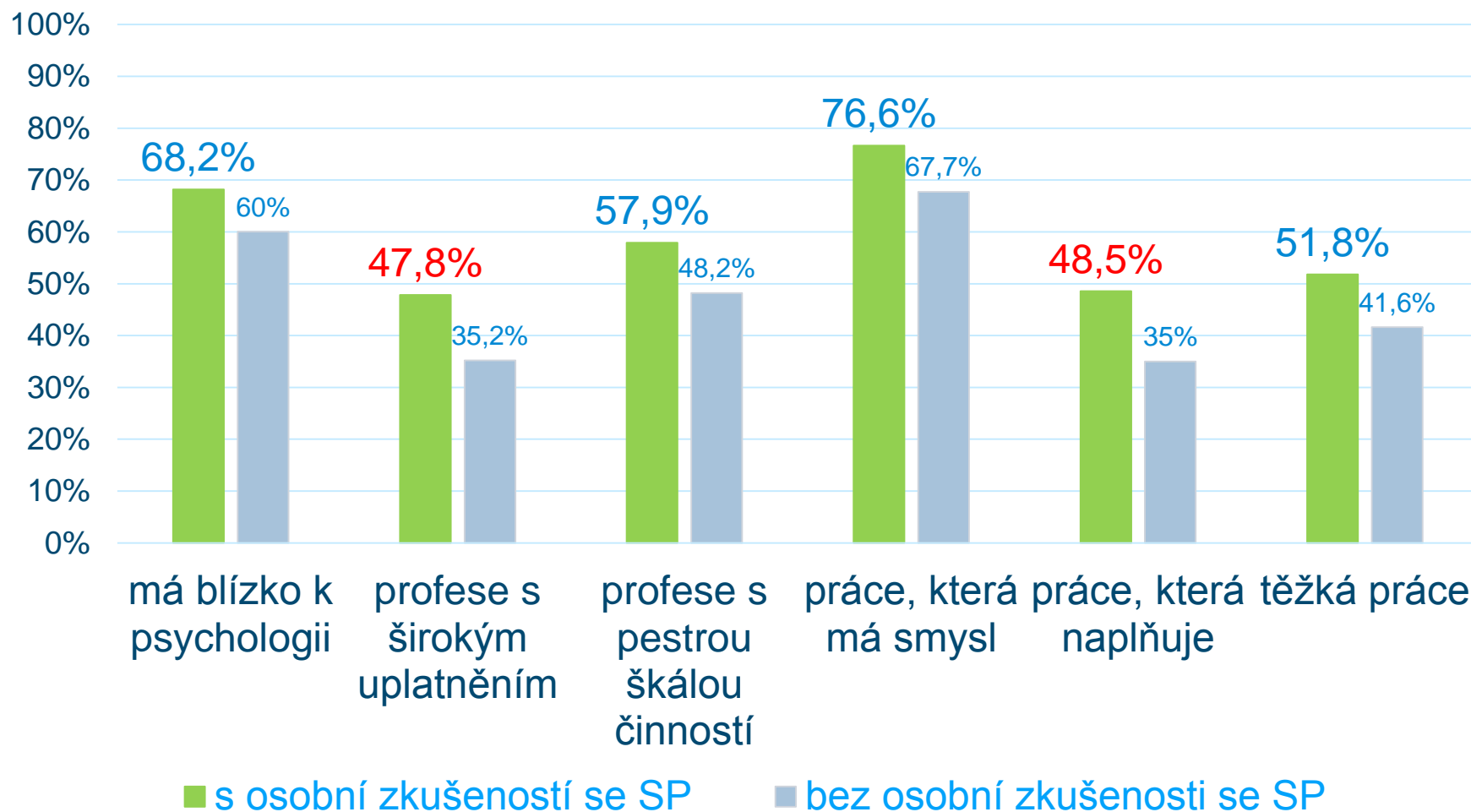
„Mapa“ kariérového rozhodování studentů 1. ročníku oboru SP

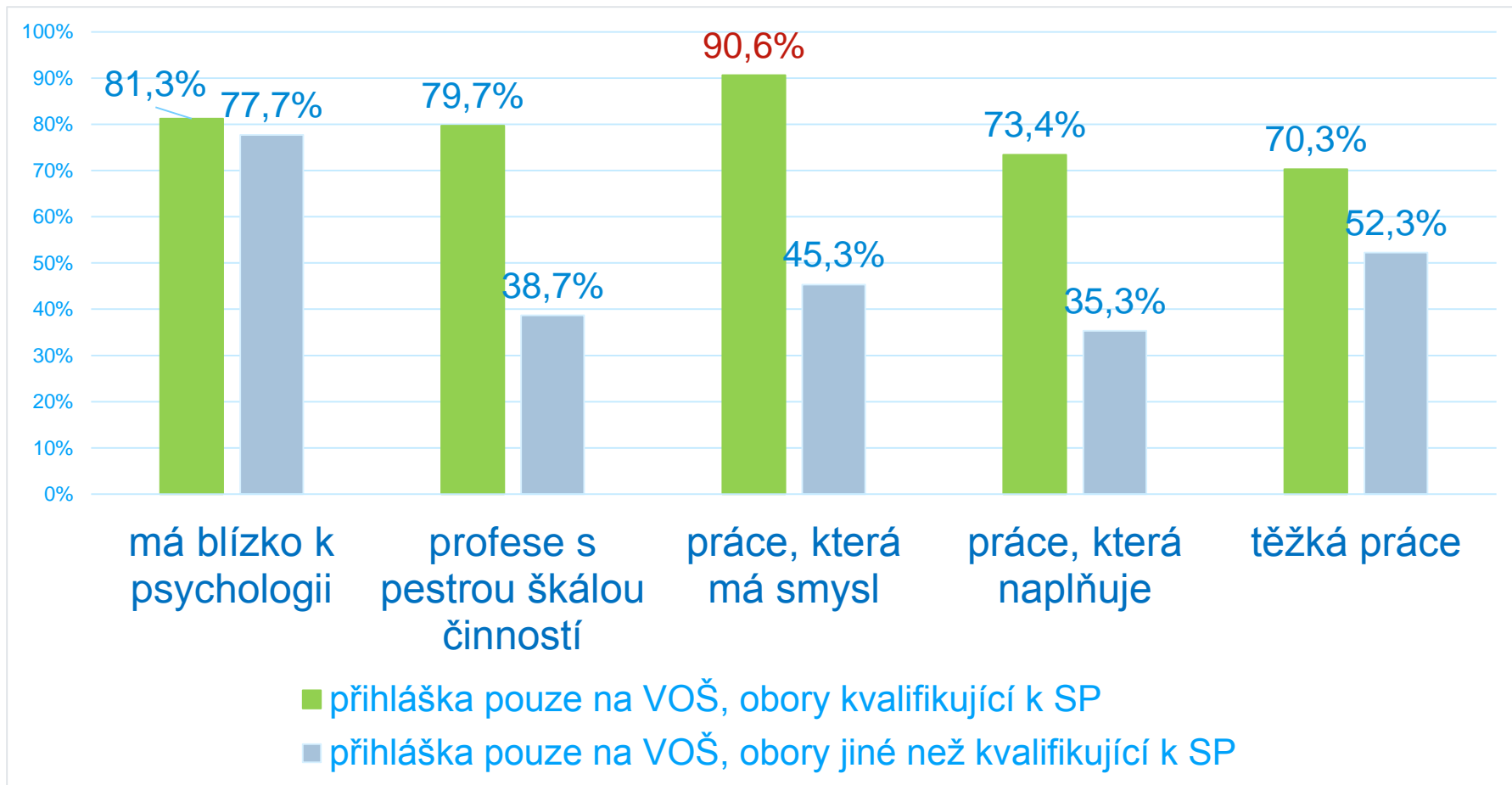
Obraz profese SP v očích letošních maturantů (N = 6447)

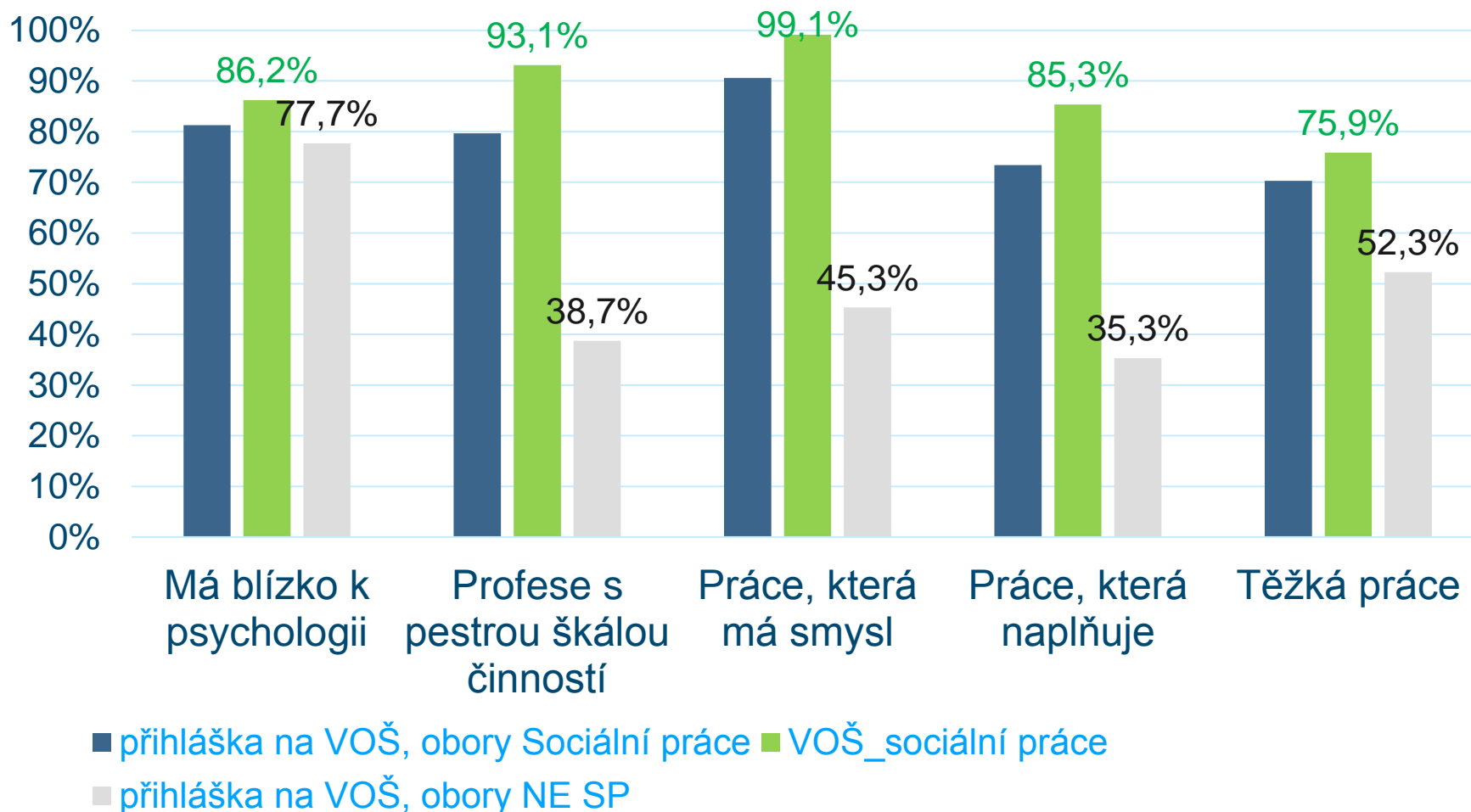
Pohled maturantů na profesi SP, dle toho, zda se již někdy osobně se SP setkali či ne, odpovědi „ano“ ($N_{SPano} = 4268$ [66%], $N_{SPne} = 2179$ [44 %])

Pohled maturantů, kteří si podali přihlášku pouze na VOŠ, na profesi SP, dle oboru studia, o který mají zájem, odpovědi „ano“ (N_{oborySP}=64, N_{ost obory}=220)

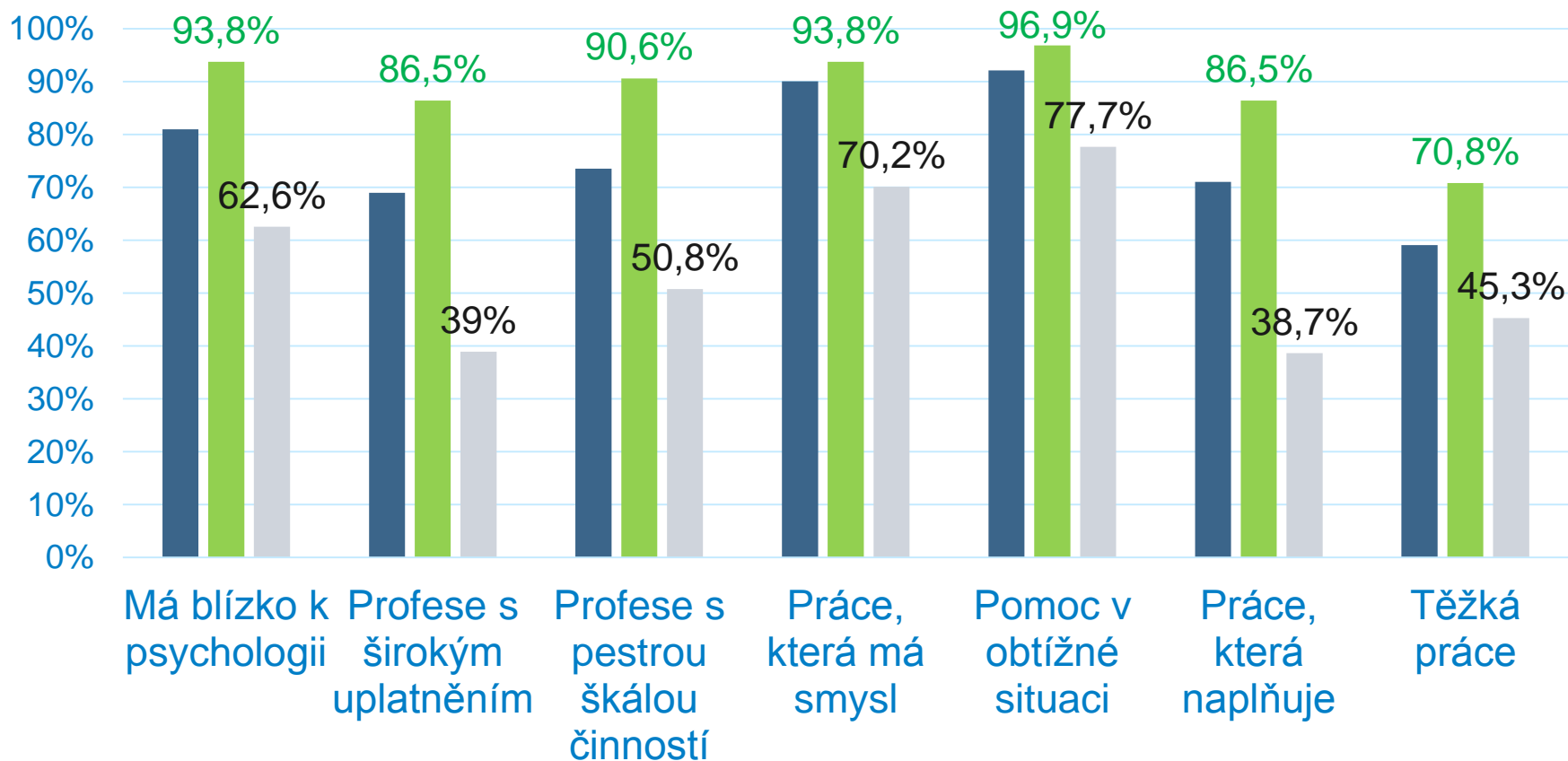
Srovnání pohledu zájemců o studium a již studujících obor SP na VOŠ (N_{zájem} = 64, N_{stud} = 116, N_{stud ost obory} = 220)

Pohled maturantů (příhlášku pouze na VŠ), na profesi SP, dle oboru studia, o který mají zájem, odpovědi „ano“ (N_{SP}=242, N_{ZdSP}=215, N_{oboryNE SP}=4433)

Srovnání pohledu zájemců o studium a již studujících obor SP na VŠ ($N_{\text{zájem}}=242$, $N_{\text{stud}}=96$, $N_{\text{oboryNE SP}}=4433$)

■ přihláška na VŠ, obory Sociální práce ■ VŠ_sociální práce
■ přihláška na VŠ, jiné obory (ne SP)

A jak jsou na tom SP se společenskou prestiží?

Hodnocené profese

Lékař/lékařka

Kněz

Ministr/Ministryně

Policista/Policistka

Programátor/ka

Sekretářka

Sociální

pracovník/pracovnice

Soudce/soudkyně

Stavební dělník

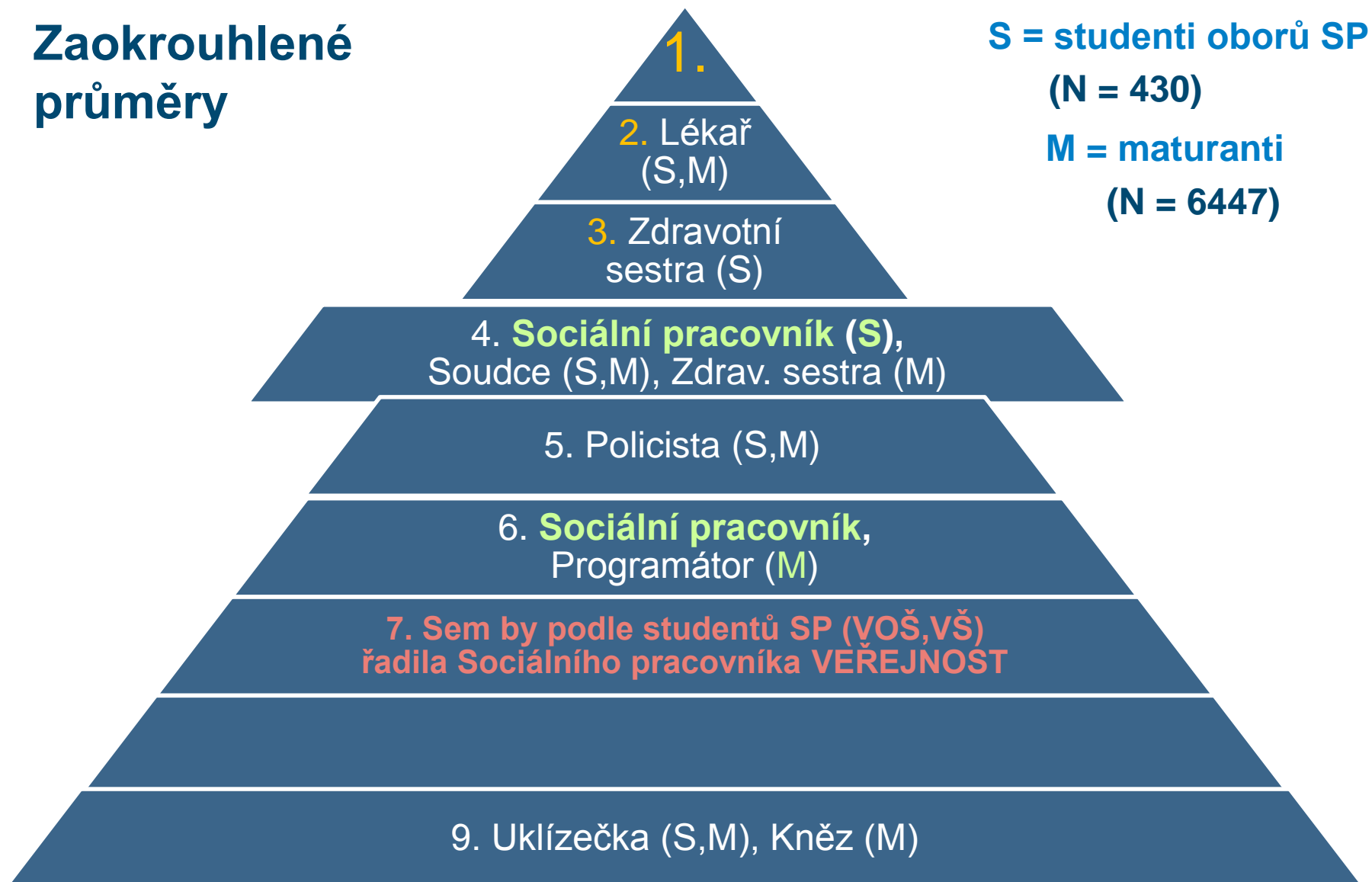
Truhlář

Účetní

Uklízečka

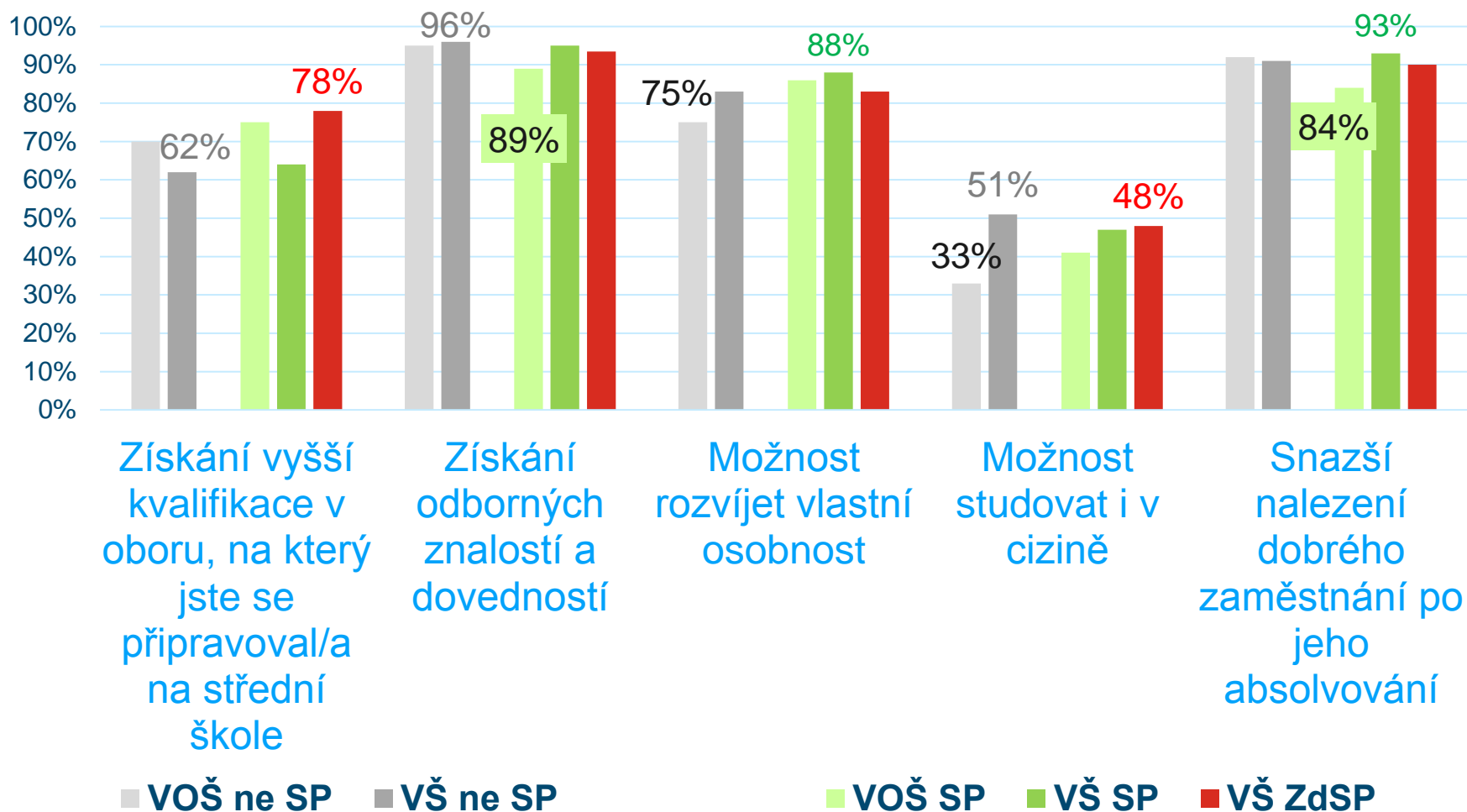
Zdravotní sestra

Zaokrouhlené průměry

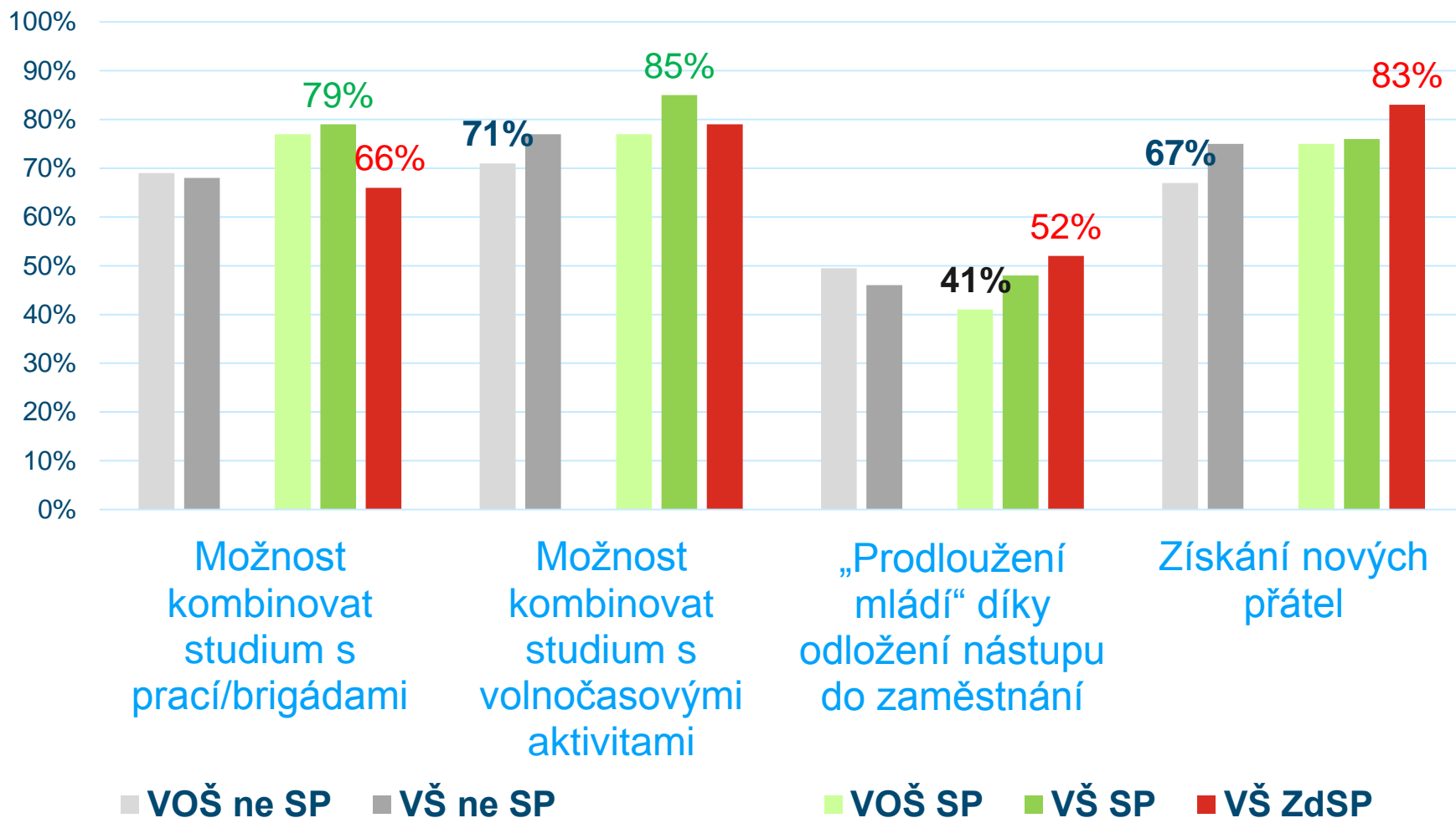
Co očekávají maturanti od svého dalšího studia?

- Liší se očekávání těch, kteří chtějí studovat **obory sociální práce** od ostatních maturantů?
- A jak je to se zájemci o **VOŠ a VŠ**?

Respondenti - letošní maturanti:

$N_{VOŠneSP} = 220$; $N_{VŠneSP} = 4433$; $N_{VOŠ_SP} = 64$; $N_{VŠ_SP} = 242$; $N_{VŠ_ZdSP} = 215$

Respondenti - letošní maturanti:

$N_{VOŠneSP} = 220$; $N_{VŠneSP} = 4433$; $N_{VOŠ_SP} = 64$; $N_{VŠ_SP} = 242$; $N_{VŠ_ZdSP} = 215$

Doporučení pro prezentaci SP zacílenou na potenciální studenty

Sociální práce by měla být představována zejména **jako profese,**

- která má **smysl,**
- přináší **osobní naplnění,**
- je **prospěšná pro společnost** a
- vede k **osobnímu rozvoji.**

Obory kvalifikující k výkonu SP pak **jako obory, které**

- jsou zaměřené na **seberozvoj** studentů,
- **mají široké uplatnění** a
- zahrnují **pestrou škálu činností,**
- **jsou více orientované na využití v praxi než na rozvoj akademické dráhy studentů (aplikovaná věda).**

Děkuji za Vaši pozornost

Mgr. Jana Havlíková, Ph.D.
jana.havlikova@vupsv.cz

www.vupsv.cz